

Ouderen makkelijk doelwit financiële uitbuiting

Voor Leefbaar Rotterdam heeft het verhogen van de veiligheid de hoogste prioriteit. Ouderen vormen een kwetsbare groep die daarbij speciale aandacht verdient. Een vorm van onveiligheid waar je echter niet zo snel aan denkt, is financiële uitbuiting van ouderen. Toch is dit een belangrijk onderwerp, met name wanneer je als oudere alleen woont.

Financieel misbruik

Naar schatting zijn in Nederland ongeveer 40.000 ouderen per jaar slachtoffer van financiële uitbuiting. De verschijningsvormen zijn talrijk: van een greep uit de portemonnee tot het buit maken van tienduizenden euro's. Een van de meest schrijnende voorbeelden is die van een bejaarde man die in een caravan werd ondergebracht, zodat de mantelzorgster zijn huis kon onderverhuren. Tegelijkertijd is het een onderwerp waar niet makkelijk over gepraat wordt. De daders zijn vaak bekenden zoals familie of vrienden. We houden liever het beeld van de liefhebbende dochter in stand, dan het beeld van de dochter die haar moeder dwingt een nieuwe woninginrichting aan te schaffen zodat ze die kan erven.

Levenstestament

De onder andere in erfrecht en estate planning gespecialiseerde notaris Aniel Autar van Kooijman Lambert Notarissen, ziet financiële uitbuiting van ouderen steeds vaker voorkomen in Rotterdam. Hij probeert sinds een aantal jaren de positie van deze kwetsbare groep ouderen te versterken en is dan ook blij dat Leefbaar Rotterdam dit maatschappelijke probleem onderkend en hier actief mee bezig is. Autar: 'Het is een bekend probleem, maar geen enkele politieke partij pakt het op. De nieuwe generatie ouderen zit echter graag zélf aan het roer. Die wil niet dat een kantonrechter, die ze helemaal niet kent, gaat bepalen wat wel en niet goed voor ze is. Als antwoord hierop hebben we het levenstestament bedacht. Hiermee regel je alvast je persoonlijke wensen, zorg en vermogen voor het geval je niet meer zelf kunt handelen, bijvoorbeeld als gevolg van een ongeluk of dementie. Wat moet er met de inboedel gebeuren wanneer je wordt opgenomen in een verzorgingstehuis? Wie neemt je huisdieren in huis? Hoe wil je (medisch) verzorgd worden? Dat soort zaken en meer leg je vast in dit document. Daarnaast kan je een volmacht geven aan iemand die je vertrouwt en een toezichthouder aanstellen.'

mr. Aniel Autar

Samenwerking

De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft inmiddels ook de tweede stap gezet richting het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit najaar starten vijf pilotprojecten van het ministerie om in samenwerking met andere betrokken partijen financieel misbruik van ouderen terug te dringen. Autar: 'Banken, huisartsen, zorginstellingen en het steunpunt huiselijk geweld, gaan met elkaar om de tafel zitten om te kijken waar iedereen tegenaan loopt en hoe dat opgelost kan worden. Een huisarts weet bijvoorbeeld beter dan ik in hoeverre iemand wilsonbekwaam is. En een bank kan met de beste bedoelingen menen dat die vergeetachtige oudere vrouw haar zoon maar moet meenemen als ze gaat pinnen, maar daar gaat het dus mis. We zoeken de samenwerking met elkaar op en versterken elkaar op die manier.'

Sociaal netwerk belangrijk

Wat kunnen ouderen tot slot zelf doen om zich zo goed mogelijk te beschermen tegen financieel misbruik? Autar: 'Het belangrijkste is dat je in een sociaal netwerk zit, zorg dat je vrienden hebt en regelmatig gebeld wordt. Vaak zijn hier ook vrijwilligersinitiatieven voor in het leven geroepen. Heb je een (levens) testament opgesteld, laat deze dan periodiek tegen het licht houden, het liefst door een derde onafhankelijke partij. En hou regelmatig contact met een eventuele gevolmachtigde.'